

Lagutskottets betänkande

1981/82:14

om ny hemförsäljningslag

Ärendet

I proposition 1981/82:40 föreslår regeringen (justitiedepartementet) efter att ha hört lagrådet att riksdagen skall anta genom propositionen framlagt förslag till hemförsäljningslag.

Beträffande propositionens huvudsakliga innehåll hänvisar utskottet till vad som anförs på s. 6.

Med anledning av propositionen har väckts motion 1981/82:87 av Lennart Andersson m. fl. (s). I motionen yrkas att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad som anförts i motionen om tilläggsdirektiv till konsumentköpsutredningen rörande en tvingande lagstiftning om öppet köp. Enligt motionärerna visar erfarenheterna av hittills förda förhandlingar på området att lagstiftningsvägen är den enda framkomliga vägen, om man vill åstadkomma en allmän tillämpning av principen om öppet köp. Regler härom bör införas i konsumentköplagen.

Propositionens lagförslag

Förslag till Hemförsäljningslag

Häri genom föreskrivs följande.

Inledande bestämmelser

1 § Denna lag tillämpas då näringsidkare vid hembesök eller vid telefonsamtal som utgör led i telefonförsäljning yrkesmässigt säljer lös egendom till konsumenter för huvudsakligen enskilt bruk. Hembesök föreligger då näringsidkaren söker upp konsumenten i dennes bostad eller på någon annan plats där konsumenten inte endast för stunden befinner sig.

Lagen tillämpas också då en näringsidkare, under de förutsättningar som anges i första stycket, mot ersättning åtager sig att utföra fortlöpande tjänster i form av underhåll eller tillsyn av egendom, undervisning eller liknande.

Lagen tillämpas dock ej, om det pris som konsumenten sammanlagt skall betala understiger 200 kronor. Lagen tillämpas inte heller vid försäljning av livsmedel.

2 § Vad som sägs i denna lag om avtal skall, när konsumenten har lämnat ett anbud till näringsidkaren som denne inte genast har tagit ställning till, i stället gälla anbudet.

3 § Avtalsvillkor som i jämförelse med bestämmelserna i denna lag är till nackdel för konsumenten gäller inte mot denne.

Näringsidkarens informationsskyldighet m. m.

4 § När avtal ingås vid hembesök, skall näringsidkaren samtidigt lämna konsumenten en handling där denne informeras om innehållet i denna lag. Konsumenten skall skriva under ett exemplar av handlingen som bekräftelse på att han eller hon har tagit emot den. Den informationshandling som överlämnas till konsumenten skall vara åtföljd av en blankett, som denne kan använda för att utöva sin ångerrätt enligt 6 §.

När avtal ingås vid telefonförsäljning, skall näringsidkaren senast tre dagar därefter till konsumenten lämna eller sända en bekräftelse av vad som har avtalats, tillsammans med den handling och den blankett som avses i första stycket.

Den handling och den blankett som avses i första och andra styckena skall överensstämma med formulär som fastställs av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer.

5 § Om föreskrifterna i 4 § inte iakttas, är konsumenten inte bunden av avtalet.

Vill konsumenten att avtalet skall återgå enligt första stycket, skall han eller hon underrätta näringsidkaren om detta inom ett år från det att avtalet ingicks. Annars har konsumenten förlorat sin rätt att kräva att avtalet skall återgå.

Konsumentens ångerrätt

6 § Konsumenten har rätt att frånträda ett bindande avtal (*ångerrätt*) genom att lämna eller sända ett skriftligt meddelande om detta till näringsidkaren inom en vecka från den dag som anges i 7 § (*ångerveckan*).

Frånträder konsumenten ett anbud som avses i 2 §, förfaller ett avtal som har träffats genom att anbudet har antagits.

7 § Vid köp av lös egendom börjar ångerveckan löpa den dag då konsumenten fick tillfälle att undersöka godset eller likadant gods, dock tidigast den dag då de handlingar som avses i 4 § kom konsumenten till handa.

Vid avtal om en fortlöpande tjänst börjar ångerveckan löpa den dag då de handlingar som avses i 4 § kom konsumenten till handa. Detsamma gäller vid köp av lös egendom, om näringsidkaren skriftligen har kommit överens med konsumenten om detta i fall då

1. godset har tillverkats eller väsentligt ändrats efter konsumentens särskilda önskemål, eller

2. det, med hänsyn till att godset är skrymmande eller av någon annan liknande anledning, inte skulle vara rimligt att ångerveckan börjar löpa först då konsumenten fick tillfälle att undersöka godset eller likadant gods.

8 § Konsumenten får vid köp av lös egendom utöva sin ångerrätt endast om det gods som han eller hon har tagit emot hålls i väsentligen oförändrat skick. Detta gäller dock inte, om godset har förstörts eller förändrats på grund av något åtgärd som har varit nödvändig för att undersöka godset eller på grund av någon omständighet som inte kan hänföras till konsumenten.

Verkan av att konsumenten utövar sin ångerrätt

9 § Om konsumenten vid köp av lös egendom utövar sin ångerrätt, skall det gods som han eller hon har tagit emot hållas tillgängligt på den plats där det har tagits emot. Godset får dock hållas tillgängligt på någon annan plats som konsumenten anvisar, om näringsidkaren utan olägenhet kan hämta det där.

Har godset sänts till konsumenten med post skall denne sända tillbaka godset på samma sätt, under förutsättning att näringsidkaren tillhandahåller

en lämplig förpackning och att konsumenten inte behöver lägga ut för returporto.

10 § Om konsumenten vid köp av lös egendom utövar sin ångerrätt, skall näringsidkaren lämna tillbaka vad konsumenten har betalt. Konsumenten har rätt att behålla godset till dess att näringsidkaren fullgör denna skyldighet.

Om näringsidkaren i fall som avses i 9 § första stycket inte hämtar godset inom tre månader från den dag när ångerveckan började löpa, tillfaller godset konsumenten utan ersättning. Detsamma gäller om näringsidkaren i fall som avses i 9 § andra stycket inte inom denna tid lämnar tillbaka vad konsumenten har betalt.

11 § Om konsumenten vid avtal om en fortlöpande tjänst utövar sin ångerrätt, skall näringsidkaren lämna tillbaka vad konsumenten har betalt.

Behörigheten för näringsidkarens ombud

12 § Anlitar näringsidkaren ett ombud, skall denne alltid anses behörig att handla på näringsidkarens vägnar när det gäller att ingå avtal som avses i denna lag, att utfästa förmåner som är avsedda att ingå i ett sådant avtal samt att ta emot betalning för näringsidkarens räkning. Näringsidkaren kan inte till nackdel för konsumenten inskränka denna behörighet.

Om handelsagenter och handelsresande finns särskilda bestämmelser i lagen (1914:45) om kommission, handelsagentur och handelsresande.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1982.

Genom lagen upphävs lagen (1971:238) om hemförsäljning m. m. I fråga om avtal som har ingåtts före ikraftträdandet gäller dock äldre bestämmelser.

Utskottet

Inledning

Som ett led i strävandena att stärka konsumenternas ställning i förhållande till näringsidkare infördes år 1971 lagen (1971:238) om hemförsäljning m. m. Lagen avser vissa köp- eller abonnemangsavtal, som ingås i konsumentens bostad eller under liknande förhållanden. Konsument kan utan att ange något skäl frånträda avtalet inom en vecka ("ångerveckan") men måste då skriftligen meddela säljaren detta. Lagen omfattar inte försäljning som sker per telefon. Inte heller gäller lagen vid hemförsäljning som sker mot kontant betalning.

Vid lagens tillkomst diskuterades ingående frågan huruvida också telefonförsäljning och försäljning mot kontant betalning borde omfattas av lagen. Lagutskottet godtog att dessa försäljningsformer undantogs från lagens tillämpningsområde men underströk vikten av att utvecklingen på området noga följdes (LU 1971:10).

Frågan återkom i motioner till 1972 och 1973 års riksdagar. Sistnämnda år fann sig utskottet (LU 1973:4) kunna konstatera att telefonförsäljningen ökat i omfattning och att de försäljningsmetoder som därvid användes i vissa fall var sådana som uppenbart inte borde få förekomma. Mot bakgrund av denna utveckling på området var det enligt utskottets mening angeläget att möjligheterna att skapa ett bättre skydd för konsumenterna vid telefonförsäljning närmare utreddes. Under hänvisning till att konsumentombudsmanen (KO) hade aktualiserat frågan hos regeringen förklarade sig utskottet förutsätta att den av KO begärda översynen av hemförsäljningslagen skulle komma till stånd. Utskottet utgick ifrån att vid en sådan översyn även frågan om kontantförsäljning skulle komma att prövas.

Senare samma år tillsattes hemförsäljningskommittén med uppdrag att överväga möjligheten att utvidga hemförsäljningslagen till att omfatta även telefonförsäljning och försäljning mot kontant betalning. I kommitténs uppdrag ingick att ta upp även andra lagstiftningsfrågor om hemförsäljning i den mån det visade sig att det fanns ett reformbehov. Kommittén skulle enligt direktiven även förutsättningslöst pröva om det fanns behov av att införa tvingande regler om öppet köp vid konsumentköp.

Hemförsäljningskommittén redovisade sitt uppdrag i betänkandet (SOU 1979:76) Ny hemförsäljningslag. I betänkandet lades fram förslag till en helt ny hemförsäljningslag. Den nya lagens tillämpningsområde föreslogs omfatta också telefonförsäljning och försäljning mot kontant betalning. En annan viktig nyhet var ett förslag om införande av aviseringsskyldighet för säljaren. När det gällde frågan om öppet köp ansåg kommitténs majoritet inte att det var påkallat med lagstiftning.

Kommitténs förslag har med vissa ändringar lagts till grund för den nu föreliggande propositionen. Den viktigaste avvikelser från kommitténs

förslag är att propositionen inte innehåller något förslag om aviseringsskyldighet för säljaren.

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås att 1971 års hemförsäljningslag ersätts av en ny lag om hemförsäljning. Den nya lagen bygger i stor utsträckning på den nuvarande. En nyhet är att som ovan berörts, lagen tillämpas även vid telefonförsäljning och vid hemförsäljning som sker mot kontant betalning. Lagen skall dock ej tillämpas då det begärda priset understiger 200 kr. och inte heller vid försäljning av livsmedel. Vidare skall ångerveckan enligt huvudregeln räknas från det att konsumenten fick tillfälle att undersöka det köpta godset eller likadant gods. Slutligen skall näringsidkare som anlitar ombud vid hemförsäljning i princip vara skyldiga att svara för utfästelser om olika förmåner – bl. a. om rabatt och garantitid – som ombudet har lämnat vid hembesöket, på samma sätt som gäller inom den vanliga butikshandeln. I övrigt innebär den nya lagen att reglerna om hemförsäljning förenklas och görs mera lättillgängliga än f. n.

Den nya lagen föreslås träda i kraft den 1 juli 1982.

Förslaget till hemförsäljningslag

Av propositionen framgår att 1971 års hemförsäljningslag på ett betydelsefullt sätt stärkt konsumenternas ställning och inneburit att de allvarliga missförhållanden som tidigare fanns på området numera upphört. De flesta företag som bedriver hemförsäljning synes tillämpa lagen lojalt. I sammanhanget bör observeras att också annan lagstiftning, t. ex. marknadsföringslagen, har medverkat till saneringen av hemförsäljningsmarknaden.

Även om hemförsäljningslagen i princip har fungerat tillfredsställande kvarstår dock alltså vissa problem. Till viss del löses dessa genom utvidgningen av lagens tillämpningsområde till att omfatta också systematiskt bedriven telefonförsäljning och försäljning mot kontant betalning. En annan viktig förbättring i lagförslaget är att säljarens ombud får en ställningsfullmakt, dvs. en legal behörighet att ingå avtal om hemförsäljning, utfästa förmåner som är avsedda att ingå i ett sådant avtal samt att ta emot betalning för säljarens räkning. I dag saknar ombuden i allmänhet behörighet att vidta andra rättshandlingar på huvudmannens vägnar än att ta emot anbud från konsumenten. Förslaget om ställningsfullmakt för ombudet utgör enligt utskottets mening en värdefull förstärkning av konsumentskyddet vid hemförsäljning.

När det gäller lagförslaget i övrigt vill utskottet endast något beröra bestämmelsen i 4 § om näringsidkarens informationsskyldighet. Enligt första stycket skall, när avtal ingås vid hembesök, näringsidkaren samtidigt lämna

konsumenten en handling med information om innehållet i hemförsäljningslagen. Handlingen skall vara åtföljd av en blankett, som konsumenten kan använda när han vill utöva sin ångerrätt. Andra stycket i paragrafen behandlar telefonförsäljning. Vid avtal per telefon skall näringsidkaren senast tre dagar efter telefonsamtalet överlämna eller sända informationshandlingen och ångerblanketten till konsumenten. Dessutom skall näringsidkaren samtidigt bifoga en bekräftelse av vad som har avtalats vid telefonsamtalet. I tredje stycket slutligen föreskrivs att den handling och den blankett som avses i första och andra styckena skall överensstämma med formulär som fastställs av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer. Syftet med bestämmelsen i tredje stycket är att formulär skall fastställas såväl för informationshandlingen och blanketten som för bekräftelsen vid telefonförsäljning. Att formulär skall fastställas även för bekräftelsen framgår dock inte klart av lagtexten. Ett förtydligande bör därför göras i tredje stycket.

I övrigt tillstyrker utskottet att riksdagen antar lagförslaget. En redaktionell ändring bör dock ske i 1 §.

Avisering

Den fråga som i den allmänna debatten med anledning av kommitténs betänkande väckt störst intresse är kommitténs förslag om införandet av en aviseringsskyldighet för säljaren. Inom kommittén hade åsikterna i denna fråga brutit sig. En ledamot avstyrkte varje form av aviseringsskyldighet för säljaren. Av övriga ledamöter ansåg två att den som bedriver hemförsäljning inte skall få besöka konsumenten utan att först ha aviserat sitt besök och fått konsumentens bekräftelse på att besöket accepteras. Ytterligare en ledamot föreslog att säljaren skall vara skyldig att avisera planerade besök men ansåg inte att det dessutom skall krävas att konsumenten uttryckligen har gett sitt samtycke för att ett besök skall få ske. Slutligen föreslog en ledamot en aviseringsregel som innebär att avisering bara skall ske inom vissa branscher eller när det gäller vissa varutyper.

Samtliga remissinstanser har ingående diskuterat frågan om en aviseringsskyldighet vid hemförsäljning. Oenigheten mellan remissinstanserna har varit stor. Ett stort antal remissinstanser har varit starkt negativa till förslaget, medan andra remissinstanser hävdade att ett genomförande av förslaget skulle innebära en betydelsefull förstärkning av konsumentskyddet.

I propositionen konstaterar departementschefen att en aviseringsskyldighet kan innebära en fördel för konsumenterna. Enligt departementschefen skulle det emellertid föra för långt att införa en sådan skyldighet, vilken sannolikt skulle allvarligt försvåra möjligheten att över huvud taget bedriva hemförsäljning. Propositionen innehåller därför ingen bestämmelse om aviseringsskyldighet.

Frågan diskuteras även i motion 1981/82:87. Efter en genomgång av argumenten för och emot en obligatorisk aviseringsskyldighet anför motionärerna att en avvägning mellan de angelägna men delvis motstående intressena leder till att man f. n. bör avstå från att införa en sådan aviseringsskyldighet. Motionärerna har därvid särskilt beaktat de effekter som en sådan förändring av konsumentskyddet skulle kunna få på sysselsättningen.

Utskottet vill för sin del peka på att hemförsäljningskommitténs undersökning visat att många konsumenter är negativt inställda till hemförsäljning och ofta upplever säljbesök i hemmet som störande, framför allt när besöket kommer överraskande. För dessa konsumenter skulle införandet av en aviseringsskyldighet onckligen innebära en fördel, särskilt om skyldigheten att avisera kombinerades med krav på att hembesök får företas endast om konsumenten i förväg uttryckligen samtycker till besöket. För näringslivet skulle emellertid en sådan reglering föra med sig betydande negativa effekter i form av stora kostnadsökningar och omställningsproblem. Som marknadsdomstolen påpekat skulle resultatet av en aviseringsregel kunna bli att hemförsäljningen i den form som den nu bedrivs i huvudsak kom att upphöra. I vart fall skulle en fortsatt hemförsäljning allvarligt försvåras. Detta skulle, som påpekats i motionen, i sin tur få betydande negativa effekter på sysselsättningen. Utskottet vill också stryka under att hemförsäljningen sedan länge fyller en funktion. I och med nedläggningen av butiker i glesbygderna har betydelsen av säljbesök i hemmen ökat för konsumenter som har svårt att uppsöka fasta butiker. Som påpekats i propositionen är hemförsäljning också överlägsen andra försäljningsformer, då varan är av sådan art att den kan behöva demonstreras på den plats där konsumenten skall använda varan. En kraftigt minskad hemförsäljning skulle följaktligen även kunna innebära nackdelar för många konsumenter.

Med hänsyn till det anförda biträder utskottet propositionens förslag att hemförsäljningslagen inte bör föreskriva någon aviseringsskyldighet för näringsidkaren.

Öppet köp

Med öppet köp avses att konsumenten automatiskt eller efter överenskommelse inom viss tid kan avstå från köpet. Konsumenten har då rätt att mot återlämnande av varan få igen det belopp som betalats för denna. Regler om öppet köp finns i 60 § lagen (1905:38 s. 1) om köp och byte av lös egendom (köplagen). De är emellertid dispositiva, dvs. parterna kan fritt avtala om andra regler. Detta förhållande har lett till att inom detaljhandeln har utvecklats olika varianter av öppet köp. Vid sidan av öppet köp förekommer det också att vissa affärer tillämpar en bytesrätt, som innebär att konsumenten inom viss tid kan byta den köpta varan eller återlämna den och i stället får ett tillgodokvitto.

Som utskottet inledningsvis anfört hade kommittén i uppdrag att förutsättningslöst undersöka frågan om en tvingande lagstiftning angående öppet köp vid konsumentköp i allmänhet. Kommitténs majoritet ansåg det inte f. n. realistiskt med en sådan lagstiftning. En lämplig reglering av det öppna köpet borde i stället sökas inom ramen för konsumentverkets arbete. På initiativ av kommittén har förhandlingar i sådant syfte inletts mellan konsumentverket och Sveriges köpmannaförbund.

I propositionen anför departementschefen att frågan om rätt till öppet köp bör kunna lösas genom frivilliga överenskommelser mellan konsumentverket och företrädare för berörda branschorganisationer. Det finns därför enligt departementschefens uppfattning inte skäl att nu närmare överväga någon lagstiftning om öppet köp.

Departementschefens uttalanden kritiseras i motion 87. Enligt motionärerna visar erfarenheterna av de förhandlingar som förts hittills att näringslivet har ett ringa intresse av att frivilligt införa en generell rätt till öppet köp. Motionärerna anser att lagstiftningsvägen därför är den enda framkomliga vägen, om man vill åstadkomma en allmän tillämpning av öppet köp. Motionärerna påpekar att en reglering härom rätteligen bör införas i konsumentköplagen som f. n. är föremål för översyn av konsumentköpsutredningen. Motionärerna yrkar att utredningen genom tilläggsdirektiv ges i uppdrag att lägga fram förslag till en tvingande reglering av öppet köp.

Utskottet vill för sin del framhålla att det uppenbart är till fördel för konsumenterna att även vid vanliga butiksköp kunna få ändra förhastade köpbeslut. En större möjlighet att vid sådan försäljning kunna återlämna köpta varor skulle vidare få den praktiskt viktiga effekten att antalet tvister rörande påstådda fel i varorna skulle minska.

Som framgår av Kooperativa förbundets (KF) remissyttrande har inom konsumentkooperationen sedan 1960-talet tillämpats ett system enligt vilket – med undantag för vissa varugrupper – alla köp är öppna köp med en veckas ångerfrist. Av en undersökning som hemförsäljningskommittén lät utföra 1978 framgår vidare att konsumenterna även inom den privata detaljhandeln i stor utsträckning medges rätt till öppet köp.

Systemet med öppet köp har således redan i dag fått en stor spridning. Kommitténs undersökning visar också att erfarenheterna av den hittillsvarande tillämpningen varit i huvudsak positiva. Det finns därför enligt utskottets mening all anledning att se positivt på en ytterligare ökad användning av öppet köp.

Av KF:s yttrande framgår att man inom kooperationen varit tvungen att undanta vissa varugrupper från rätten till öppet köp. Hit hör underkläder, baddräcker, peruker och postischer, bijouterier, avklippta tyger, färskvaror och djupfrysta livsmedel samt realisationsvaror. Det nu anförda visar att en generell lagstiftning om öppet köp skulle behöva förses med betydande undantag i fråga om vissa branscher och varor och följaktligen bli

komplicerad. En lämplig reglering av det öppna köpet bör därför enligt utskottets mening i första hand sökas inom ramen för konsumentverkets arbete. Som utskottet ovan anfört initierade kommittén också överläggningar mellan konsumentverket och Köpmannaförbundet om rätten till öppet köp. Av propositionen framgår (s. 21) att det därvid framkommit att det finns förutsättningar för att nå fram till frivilliga överenskommelser om öppet köp. Som framhålls i propositionen bör dessa överenskommelser kunna utformas så att olika behov av öppet köp tillgodoses.

Mot bakgrund av det anförda delar utskottet departementschefens uppfattning att det inte finns någon anledning att nu närmare överväga en lagstiftning om rätt till öppet köp. Utskottet avstyrker därför bifall till motion 87.

Hemställan

Utskottet hemställer

1. beträffande *hemförsäljning*

att riksdagen antar det i proposition 1981/82:40 framlagda förslaget till hemförsäljningslag med den ändringen att 1 och 4 §§ erhåller följande som *Utskottets förslag* betecknade lydelse:

1 §

Regeringens förslag

Utskottets förslag

Denna lag tillämpas då näringsidkare vid hembesök eller vid telefonsamtal som utgör led i telefonförsäljning yrkesmässigt säljer lös egendom till konsumenter för huvudsakligen enskilt bruk. Hembesök föreligger då näringsidkaren söker upp konsumenten i dennes bostad eller på någon annan plats där konsumenten inte endast för stunden befinner sig.

Lagen tillämpas också då *en* näringsidkare, under förutsättningar som anges i första stycket, mot ersättning åtager sig att utföra fortlöpande tjänster i form av underhåll eller tillsyn av egendom, undervisning eller liknande.

Lagen tillämpas också då näringsidkare, under de förutsättningar som anges i första stycket, mot ersättning åtager sig att utföra fortlöpande tjänster i form av underhåll eller tillsyn av egendom, undervisning eller liknande.

Lagen tillämpas dock ej, om det pris som konsumenten sammanlagt skall betala understiger 200 kronor. Lagen tillämpas inte heller vid försäljning av livsmedel.

4 §

När avtal ingås vid hembesök, skall näringsidkaren samtidigt lämna konsumenten en handling där denne informeras om innehållet i denna lag. Konsumenten skall skriva under ett exemplar av handlingen som bekräftelse på att han eller hon har tagit emot den. Den informationshandling som

*Regeringens förslag**Utskottets förslag*

överlämnas till konsumenten skall vara åtföljd av en blankett, som denne kan använda för att utöva sin ångerrätt enligt 6 §.

När avtal ingås vid telefonförsäljning, skall näringsidkaren senast tre dagar därefter till konsumenten lämna eller sända en bekräftelse av vad som har avtalats, tillsammans med den handling och den blankett som avses i första stycket.

Den handling och den blankett som avses i första och andra styckena skall överensstämma med formulär som fastställs av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer.

Handlingar och blanketter som avses i första och andra styckena skall överensstämma med formulär som fastställs av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer.

2. beträffande *öppet köp*
att riksdagen avslår motion 1981/82:87.

Stockholm den 3 december 1981

På lagutskottets vägnar

LENNART ANDERSSON

Närvarande: Lennart Andersson (s), Inger Lindquist (m), Ivan Svanström (c), Stig Olsson (s), Arne Andersson i Gamleby (s), Olle Aulin (m), Owe Andréasson (s), Marianne Karlsson (c), Bengt Silfverstrand (s), Margot Håkansson (fp), Stina Andersson (c), Ingrid Segerström (s), Lars Hedfors (s), Per Stenmarck (m) och Erik Börjesson (fp).

Reservation (mom. 2)

Lennart Andersson, Stig Olsson, Arne Andersson i Gamleby, Owe Andréasson, Bengt Silfverstrand, Ingrid Segerström och Lars Hedfors (samtliga s) anser

dels att den del av utskottets yttrande som på s. 9 börjar med "Av KF:s" och på s. 10 slutar med "motion 87" bort ha följande lydelse:

Som utskottet ovan anfört initierade kommittén på ett tidigt stadium av utredningsarbetet överläggningar mellan konsumentverket och Köpmannaförbundet i syfte att pröva möjligheten att i fråga om rätten till öppet köp få till stånd en förhandlingslösning. En sådan lösning har vissa fördelar, bl. a. är det lättare vid en frivillig överenskommelse än i en lagstiftning att beakta olika branschsynpunkter och att ta hänsyn till att vissa varugrupper, av t. ex. hälso- och hygieniska skäl, måste undantas från rätten till öppet köp.

Självfallet kan dock sådana beaktanden och hänsyn tas även vid utformandet av en generell lagstiftning.

Förhandlingarna har nu pågått i flera år men har ännu ej lett till några resultat. Flera remissinstanser – bl. a. LO, TCO och KF – har framhållit att erfarenheterna av de hittills förda förhandlingarna visar att näringslivet saknar intresse av att införa ett generellt öppet köp vid konsumentköp. Samma konstaterande gjorde också en av kommitténs ledamöter i en reservation till kommitténs betänkande. Lagstiftningsvägen synes därför enligt utskottets mening vara den enda framkomliga vägen om man vill åstadkomma en allmän tillämpning av principen om öppet köp.

Utskottet delar motionärernas uppfattning att en generell lagstiftning om öppet köp hör hemma i konsumentköplagen. Denna lag är f. n. föremål för översyn inom konsumentköpsutredningen (Ju 1977:13). Av utredningens remissvar i detta ärende framgår att utredningen anser att det ligger utom ramen för utredningens uppdrag att överväga lagregler om obligatoriskt öppet köp. Utredningen bör därför få tilläggsdirektiv att utforma förslag till sådana lagregler. Vad utskottet nu anfört bör riksdagen med bifall till motion 87 ge regeringen till känna.

dels att utskottets hemställan under 2 bort ha följande lydelse:

2. *beträffande öppet köp*

att riksdagen med bifall till motion 1981/82:87 som sin mening ger regeringen till känna vad utskottet anfört om tilläggsdirektiv till konsumentköpsutredningen.